

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci Iudimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Infinitiuoru[m] constructio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Ioannis Despauterij Niniuite.

REGVLA. I.

Ate volunt quartum uerba infinita suorum
Post casum, tamen ante supina, gerundia nullum
Optabunt casum, sed post sua uerba sequentur
Præterquam quod in uero finit, mobile quod vult
Ante sibi nomen post casum non regit ullum,
Post etiam sequitur sua participans bene uerba,
Nam regimen fit idem si significatio pars sit.
Regula de accusatiui regimine obiter positas non repetantur, de synecdoche, poenitet, tñdet &c. Erit igit regula prima hæc. Omne uerbū personale infinitiuī modi, potest regere an se accusatiū, & post se casum sui uerbi indicatiui, ueluti gerundia, supina & participia, quæ ante se nullū regunt casum, & supinū in uero post se quidē casum regit, sed ante adiectiuū petit. Omniū ratio est, quia ubi significatio est eadem, regimen debet esse idem, ut tyrānos uiuere malū est, christianū dele etari fabulis in honestū est, ueni causa audiēdi historiā, uado auditū causas, diligens deū uere diligitur, difficile narratu est quāta auaritia regnet, dignissima scitu est infinitiuorū, gerundiorū, supinorū, & participiorū cōstrucción, quā diligēter declarabimus, tuū est o iuuentus diligētissime animū aduertere ad rem tam utilē.

Infinitiuorū constructio.

Dixi uerbū personale, quia impersonale respuit eū casum, ut sederi, interesse &c, poenitet, tñdet &c, patuerūt, ut esse in quo notauit Sul pitius non dico uideor mihi esse docto uel doctū, sed per nūm doctus, Quæ uim uerbi substatiui habet, regit post se accusatiū ut ante se, ueluti letor te euallis doctū, doleo te incedere superbū. Quoties autē idem esset supositū finiti & infiniti, actūs uenuste subticebit, posterit tanq̄ exprimi, ut uelle diu uiuere, uenustius est q̄ uelle me diu uiuere. Persi. Nec in bicipiti somniaisse Parnaso Memini. Actūs ante infinitiuū resoluīt in ut, q̄, quin, quatinus & similes particulas, & elegantior est per infinitiuū locutio, ut apud Terē. Meū gnatum rumor est amare, ineleganter dixisset, rumor est q̄ meus filius amet, licet itaq; in themate uernaculo audiat, frequenter tamē uitabit ipsū in latinitate, in sacrīs. Missum est tria milia & eo amplius infantes adduci. Virgi. Malo me galatea petit lasciva puella. Et fugit ad salices, & se cupit ante uideri, id est q̄ ante uideat. Terē. Qui postq; audiuit filio suo non datum iri uxore, id est q̄ filio suo non daretur uxor. Tul.

Hic arbitran^t se bñficos in suos amicos uisum iri, si eos locupletet q; cūq; rōne. i. q; uidebūt benefici in suos &c. In sacris. Dñe qd me uis facere. i. quid uis ut faciam. In poetis facere intelligit, ut quid me uis. Virgi. Phillida amo ante alias, nā me discedere fleuit. i. q; discederē. Non dubito regē aduenire. i. quin rex adueniat, uelim regē adesse. i. ut rex adesset, letor regē affore. i. quia rex aderit. Doceat p̄ceptor puz eros loqui per infinitū potius q; per q;. ubi autē fuerit quod ipsum omittat & ntūs uertatur in actm. Finitū in infinitū, & cōtra si hoc siere nequit in bono sensu, scito actm a tergo regi, ut Volo uinū bibe re, nō cōueniēter resoluī uolo q; uinū bibat, ideo uinū regebatur a tergo. Est tamē ubi uix scitur uter actōrū a frōte regat, ut uidi Ioānē Petrū uerberare, dubiū est an Ioānes Petrū, an Petrus ioānē uerbera uit. Tale est oraculū illud. dico te çacida romanos uincere posse. hēc ambiguitas non est hic, uolo te aquā bibere, siquidē aqua nō bibit. Dicit tamē Quintili. li. viij. Vitāda in primis ambiguitas nō solum quę incertū intellectū facit, ut Chremetē audiui percussisse Demeā, sed illa quoq; quę etiā si turbare nō potest sensum, in idem tamē uerborū uitiū incidit, ut si quis dicat uisum a se hominē librū scribentē nā etiā si librū ab hoīe scribi pateat, male tamē cōposuerat, feceratq; ambiguum çptum in ipso fuit. Hēc Fabi. Poetē tamē id nō usq; quaq; obseruant, ubi etiā manifestū potest esse dubiū, sed audiēmus (li sapi mus) Fabio etiā in carmine, sed p̄cipue in epistolis, orationibusq;. uitabitur autē ambiguitas mutatione actiui in passiuū, non autem in appellatū (ut loquuntur) ueluti audiuī Ioānē a Petro percussum, uidi ab Ioanne scribi librū &c.

Infinitiuorum natura.

Infinitius pro p̄terito imperfecto indicatiui poetarū & historicorū est, ut inuidere, p̄ inuidebāt, uel inuidere cōperāt. Sæpe oratores, historici & poetē uni uerbo multa infinita coniungūt, & datū elegātie, ueluti legimus græcos infinita exercitus multitudine trāia uenisse, urbem annis decē obsedisse, eāq; multa sēpē sēpiusq; oppugnasse. Sinonis tandem traditione occupasse, & igni postremū succēdisse. Infinitū fungit officio ntū, ḡtū, dtū, actū, & abltū, ut legere ē agere, tēdet me studere, dñs dedit mihi sapere. Opus mihi est scire. Infinitū, p̄ finito habet ntū, ut nos pauidi trepidare in quotidiano sermone, sic nō loq; mur, nec in ep̄lis, nec in orōnibus, quia historicorū est, poetarūq; (ut diximus) Terē. Oēs mihi inuidere & mordere clāculū, ego aut̄ floscipēdere. Virgi. Tū pius ēneas humeris absindere uestē. Auxilioq; uocare deos & tēdere palmas. Salusti. Finitimos regere bello tētare.

P. iij